

Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategian päivitys 2025

Ahall 22.09.2025

3725/00.01.02.04/2025

Valmistelija(t)	Jussi Lampi, puh. 044 714 2631, jussi.lampi(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Savon hyvinvointialueen päivitetyn hyvinvointialuestrategian.
Ennakkovaikutusten arviointi	Hyvinvointialuelain (611/2021) 41 § mukaisesti hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategiassa huomioon otettavat asiat on kuvattu valmistelutekstissä. Strategia on valmisteltu lain mukaisesti siten, että se perustuu arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 35
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategia Esityslistan oheisaineistona: - Kyselyraportit, valmistelu
Valmistelu	Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategian valmistelu Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategian päivitys käynnistyi kesällä 2025. Hyvinvointialueen strategian päivitysprosessin aikana: - Toteutimme kyselyt hyvinvointialueen päättäjille, henkilöstölle, sidosryhmille ja alueen asukkaille (oheisaineisto). - Järjestimme kaksi strategiaseminaaria toimielimien jäsenille ja varajäsenille, sekä strategiatyöpajat aluehallitukselle, kaikille hyvinvointialueen jaostoille, lautakunnille ja vapaaehtoisille vaikuttamistoimielimille (ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto

ja nuorisovaltuusto). Lisäksi järjestimme strategiatyöpajat yrittäjäfoorumille sekä järjestöille (ohesisaineisto).

Raportit kyselyistä, seminaareista, työpajoista ja toimintaympäristöstä muodostavat strategiapäivityksen taustamateriaalin.

Strategialuonnos on annettu valtuustoryhmille kommenteille 8.9.-14.9.2025. Hyvinvointialueen johtoryhmä on käsitellyt hyvinvointialuestrategian päivitysprosessia kokouksessaan 25.8.2028 ja yhteistoimintaelin 20.8.2025. Työskentelyn pohjalta valmisteltiin aiempaa selkeämpi, fokusoitu strategia, jossa huomioitiin edellä mainitun työskentelyn lisäksi myös mm. uudistuksen kansalliset tavoitteet.

Strategian seuranta ja toimeenpanoa toteutetaan muun muassa seuraavilla strategisilla suunnitelmilla, jotka tarvittaessa strategian hyväksymisen jälkeen päivitetään vastaamaan strategian toimeenpanon tarpeita:

- Toimeenpano-ohjelma ja strategian seurannan mittarit
- Sote-palvelustrategia
- Pelastustoimen palvelutasopäätös
- Tuottavuus- ja taloudellisuus -ohjelma
- Konserniohje ja omistajapoliittiset periaatteet
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ml. osallisuusohjelma
- Muut strategiset ohjelmat ja suunnitelmat

Esitys hyvinvointialue strategiaksi

Visio: Haluamme, että Pohjois-Savossa voidaan hyvin.

Missio: Vahvistamme yhdessä hyvinvointia ja turvallisuutta

Arvot:

- Ihminen. Tärkein.
- Vastuullisesti. Totta kai.
- Yhteistyöllä. Aina.

Toimimme Pohjois-Savon ja sen ihmisten hyväksi. Tunnistamme erilaiset tarpeet ja edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Meille vastuullisuus tarkoittaa luotettavaa, oikeudenmukaista, avointa ja taloudellisesti kestävää toimintaa. Vastuullisuus tarkoittaa meille myös ympäristövastuuta ja hyvää hallintotapaa. Teemme työtä yhdessä – työkavereiden, asukkaiden ja kumppanien, kuten kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa. Ratkaisemme asiat reilusti ja perustellusti, kaikkia tasapuolisesti kohdellen.

Kolme strategista painopistettä:

I IHMISET TULEVAT AINA ENSIN

- Parannamme palveluiden saatavuutta ja asiakaslähtöisyyttä.

- Vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluita ja peruspalveluita.
- Kehitämme toimintaamme rohkeasti teknologian mahdollisuuksia hyödyntäen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintamme perusta. Työmme on asiakaslähtöistä, laadukasta ja oikea-aikaista. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita ja parannamme hoidon jatkuvuutta. Usein tarvittavat, kattavat ja tasalaatuiset terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja pelastustoimen palvelut tuotetaan lähellä asukkaita koko Pohjois-Savon alueella. Kuopion yliopistollisen sairaalan keskitetyt erityistason palvelupisteet sijaitsevat lisämessä, Kuopiossa ja Varkaudessa. Tuotamme palveluita yhdessä kuntien, yritysten, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa. Varaudumme kriiseihin ja parannamme kokonaisturvallisuutta. Uudistumme ennakolluulottomasti, teknologian mahdollisuuksia hyödyntäen ja asiakkaan tarpeet aina etusijalle asettaen.

II TYÖNTEKIJÖIDEN HYVINVOINTI ON TOIMINTAMME PERUSTA

- Pidämme ammattitaitoisesta ja motivoituneesta henkilöstöstämme hyvää huolta
- Panostamme henkilöstön osaamisen vahvistamiseen

Haluamme, että henkilöstömme kokee työssään arvostusta ja merkityksellisyyttä. Huolehdimme henkilöstömme jaksamisesta. Tuemme työntekijöiden urakehitystä valmennuksen, koulutuksen ja työkykyjohtamisen avulla. Työyhteisömme on avoin, keskustelevalle ja utelias uusien ideoiden äärellä. Suunnittelemme hyvinvointialueen ja työyhteisömme toimintaa yhdessä. Vahvistamme hyvää esihenkilötyötä ja johtamista. Kehittyvän ja tulevaisuuteen katsovan hyvinvointialueen rakentaminen on yhteinen tehtävämme.

III UUDISTUMALLA TASAPAINOTAMME TALOUDEN

- Tasapainotamme vastuullisesti hyvinvointialueen talouden
- Vahvistamme tutkimus-, kehitys-, koulutus- ja innovaatiotoimintaa

Vaikuttavuus ja tieto ohjaavat suunnittelua ja päätöksentekoa. Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ulotetaan sen omistamien yritysten ohjaamiseen. Kuopion yliopistollinen sairaala ja korkeakoulut ovat sosiaali- ja terveystieteiden innovaatiotoiminnan vetureita. Edistämme terveyden- ja sosiaalihuollon sekä pelastustoimen tutkimusta, kehittämistä, koulutusta sekä niihin liittyvien innovaatioiden kaupallistamista. Vahvistamme Kuopion yliopistollisen sairaalan asemaa mm. vaativimpien erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuuden, sekä kansainvälisesti korkeatasoisen koulutuksen ja terveystieteellisen tutkimuksen avulla. Teemme aktiivista yhteistyötä yliopistollisten hyvinvointialueiden kanssa ja Itä-Suomen yhteistyöalueella.

Valmistelija(t)	Jussi Lampi, puh. 044 714 2631, jussi.lampi(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää käynnistää hyvinvointialueen strategian päivittämisen.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: - Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategia
Valmistelu	Hyvinvointialuelain (611/2021) 41 § mukaisesti hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon: 1) asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävälalla; 2) palveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset; 3) hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; 6) asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Em. lain 115 § mukaisesti talouden suunnittelun täytyy noudattaa hyvinvointialueen strategiaa. Järjestämislain (612/2021) 11 § mukaisesti hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Lisäksi pelastustoimen osalta on laadittava palvelutasopäätös.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategian päivittäminen 2025

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi (22.12.2022; § 151; oheisaineisto) joulukuussa hyvinvointialueen strategian ja aluehallitus hyväksyi huhtikuussa 2024 strategian toimeenpanosuunnitelman (Ahall 24.04.2023 § 138). Strategia ei tehdä kiinteälle kaudelle vaan sitä tarkastellaan vuosittain strategiaprosessissa. Hyvinvointialuelain (611/2021) 41 § mukaisesti strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa.

Pohjois-Savossa toimintaympäristön haasteet ovat hyvin samankaltaiset kuin toiminnan käynnistyessäkin (Avalt; 22.12.2022; § 151). Olemme korkean sairastavuuden hyvinvointialue, jolla on hyvinvointivajeita. Väestömme vähenee ja vanhenee, mistä aiheutuu haasteita nykyiselle palvelurakenteellemme. Hoitoon pääsyssä ja palveluiden saatavuudessa on haasteita. Väestön ikääntyminen näkyy myös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstön eläköitymisenä. Meillä on pulaa ammattitaitoisesta henkilöstöstä. Talouttamme rasittavat menopaineet, kulurakenne ja ikääntymisestä aiheutuva palvelutarpeen kasvu.

Hyvinvointialuevaalit pidettiin huhtikuussa 2025 ja uusi valtuusto järjestäytyi 2.6.2025. Uuden valtuustokauden käynnistyessä on syytä tarkastella strategiaa ja päivittää sitä vastaamaan uuden valtuuston linjauksia strategisista tavoitteista. Päivitysprosessi pyritään toteuttamaan siten, että päivitetty strategia saadaan valtuuston päätöksentekoon lokakuussa 2025, jolloin se ohjaa vuoden 2026 talousarviovalmistelua. Päivitysprosessissa osallistetaan hyvinvointialueen valtuutettuja ja toimielinten jäseniä sekä henkilöstä, asukkaita ja keskeisiä sidosryhmiä mm. seuraavilla keinoilla:

- kyselyt
- valtuustoseminaarit
- toimielimille toteuttavat työpajat

Lisäksi päivitysprosessia varten kootaan laaja taustamateriaali toimintaympäristöstä ja nykytilan haasteista.